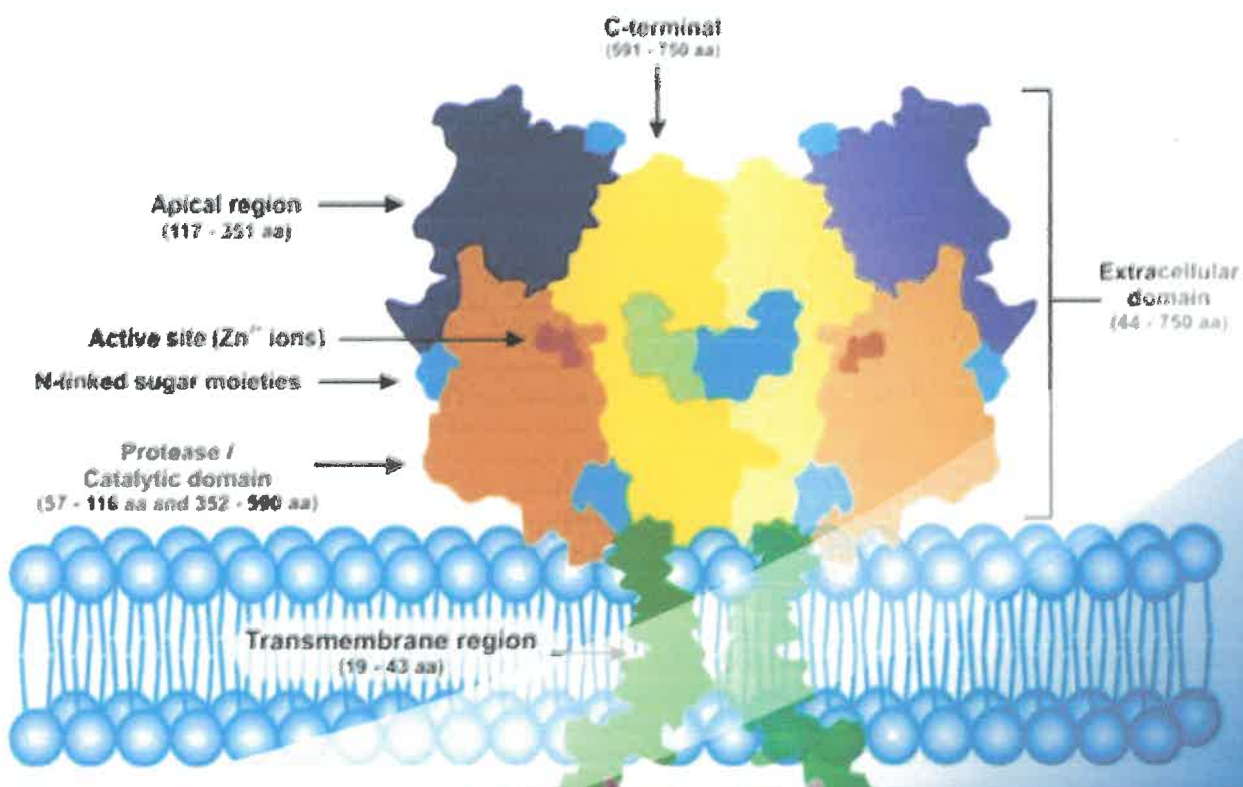

tijdschrift voor
**NUCLEAIRE
GENEESKUNDE**

Casuïstiek:
**[¹⁸F]FDG SUVmax discrepantie tussen
primaire mammacarcinoom en okselmetastase**

**Asystolie na regadenoson injectie
voor myocardperfusiescintigrafie**

PSMA:
**Functie in benigne prostaatweefsel
en rol in oncogenese van prostaatkanker**

Daniela Oprea-Lager en de PSMA forum NL activiteiten

Stichting PSMA forum NL: De kracht van samenwerking om PSMA diagnostiek en therapie op de juiste manier in te zetten voor patiënten met prostaatkanker

Interview met Daniela Oprea-Lager over haar visie en drijfveren

Daniela Oprea-Lager is geboren in Brasov, Roemenië. Zij is afgestudeerd als arts aan de Universiteit van Geneeskunde en Farmacie, Târgu-Mures, Roemenië. In 2001 is ze naar Nederland verhuisd om haar familie en carrière als arts te volgen. Aan de Universiteit van Leiden behaalde ze opnieuw haar diploma geneeskunde. In 2009 voltooide zij haar specialisatie Nucleaire geneeskunde en sindsdien is ze werkzaam als nucleair geneeskundige op de afdeling Radiologie en Nucleaire geneeskunde van het Amsterdam UMC, locatie VUmc. Daniela promoveerde in 2016 als eerste nucleair geneeskundige in het uro-oncologie domein, namelijk op de technische validatie van choline bij uitgezaaide prostaatkanker. Sinds 2019 is ze voorzitter van het PSMA forum NL. Daarnaast is ze voorzitter van de oligometastatische

subgroep binnen de Imaging Workgroup van de EORTC, lid van de commissie prostaatkanker richtlijnen van de EAU en lid van het Oncology and Theranostics Committee binnen de EANM. Daniela is coauteur van meer dan 80 publicaties en begeleider van PhD studenten en post-docs. Als ambitieuze vrouw wil ze de nieuwe generatie professionals stimuleren en verzorgt met veel plezier onderwijs voor geneeskunde studenten, maar ook voor fellows en medisch specialisten.

Het PSMA forum NL is in 2015 opgericht als multidisciplinair samenwerkingsverband om de kennis en ervaring rondom de toepassing van PSMA voor diagnostiek en therapie te bundelen. De ontwikkelingen op dit gebied zijn razendsnel gegaan sinds jullie oprichting. Wat zijn de belangrijkste dingen die jullie tot nu toe hebben bereikt?

Ik heb het voorzitterschap van het PSMA forum NL in 2019 overgenomen en werk met veel plezier samen met collegae nucleair geneeskundigen uit heel Nederland. Geleidelijk zijn meerdere collegae van verschillende specialismen (zoals urologie, medische oncologie, medische radiotherapie en pathologie), klinisch fysici, apothekers, radiochemici, industrie partners en patiënten aangesloten. Dit was voor ons aanleiding om in oktober 2020 de Stichting PSMA forum NL op te richten. Graag deel ik met u een paar van de

mooie activiteiten die we gerealiseerd hebben in het eerste jaar van ons bestaan, met trots en dankbaarheid aan onze trouwe deelnemers, donateurs en ondersteuners.

- Om de uitvoering van de onderzoeken en interpretatie van de beelden zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met internationale standaarden, hebben wij gezamenlijk onderzoeks- en beoordelingsprotocollen opgesteld voor PSMA-PET scans. Ook hebben wij meerdere sessies georganiseerd om plenair complexe casuïstiek te bespreken.
- Het organiseren van drie door NVNG geaccrediteerde forum bijeenkomsten in 2021 met gemiddeld 50 deelnemers per sessie. Tijdens deze bijeenkomsten hebben gerenommeerde Nederlandse collega's gesproken over actuele (pre)klinische onderwerpen in de uro-oncologie. Daarnaast hebben wij de EANM congres chair, professor dr. Stefano Fanti, als gastspreker mogen ontvangen.
- Vorig jaar hebben wij een digitale interactieve PSMA onderwijsdag georganiseerd om de kwaliteit van de beoordeling van PSMA-PET scans in Nederland naar een hoog Europees niveau te brengen en de implementatie van een geharmoniseerde verslaglegging te bevorderen. Deze onderwijsdag was met een gemiddelde 8,8 beoordeeld.

- Een belangrijke stap in 2021 is de samenwerking met NVNG, waarbij het vertrouwde 'thuisgevoel' bij de moedervereniging fijn is. Hierbij hebben wij kennis van zaken en gezamenlijke interesse getoond voor het bespreekbaar maken en oplossen van de problematiek rondom PSMA diagnostiek en therapie.
- De samenwerking met de Prostaatkankerstichting is sinds 2021 ook een feit, waar naar de wensen en de behoeften van de patiënten geluisterd wordt. De patiënt staat voor ons centraal en samen zoeken wij naar gerichte oplossingen.
- De dynamische website waar actuele informatie over PSMA diagnostiek en therapie, voor zowel professionals als patiënten, te vinden is (www.psmforum.nl).

Wat zijn jullie belangrijkste ambities voor de komende jaren?

Ik heb geleerd dat grote ambities beginnen met kleine stapjes. Als toonaangevend nationaal forum vinden wij het belangrijk om de samenwerkingsactiviteiten te continueren, en zelfs uit te breiden. Een grote wens is om de preklinische en klinische domeinen te verbinden. Dit als een logische stap om kennis aan te vullen, te delen en een basis te creëren voor translationeel onderzoek. Verder willen wij ons graag als forum internationaal profileren. De plannen voor een Engelse vertaling van onze website zijn in volle gang, sinds onze collegae over de grenzen in toenemende mate hiernaar vragen. Op deze manier hopen wij nog meer ervaring op te bouwen en te kunnen delen en meer prospectief onderzoek uit te voeren in samenwerking met Europese topcentra.

Wat diagnostiek betreft zijn de genetische aspecten en moleculaire testen bij prostaatkanker een interessant nieuw domein. De rol van imaging hierin is nog onbekend, maar

graag zouden wij dit verder willen exploreren met de genetica experts en medisch uro-oncologen.

Artificial intelligence (AI) is eveneens een prachtige ontwikkeling binnen ons imaging gebied. Inventarisatie van de potentiële toepassingen en nauwkeurige analyse van de toegevoegde waarde bij de diagnostiek van prostaatkanker is niet alleen belangrijk, maar vooral ook gewenst. Dit om de potentie van AI maximaal te kunnen benutten. Wij zullen de educatieve activiteiten de komende periode handhaven en proberen verder uit te breiden. Wij streven naar minimaal drie bijeenkomsten per jaar met leerzame presentaties en voordrachten. De eerste digitale bijeenkomst van 2022 heeft al plaatsgevonden op 16 februari. De uitnodigingen voor juni en oktober, met hopelijk weer een live event op het EANM 2022 Congres in Barcelona, zullen volgen. Wees alvast welkom! Therapie is een essentiële component van PSMA Theranostics en speelt een centrale rol binnen het PSMA forum NL. Wij hebben, samen met de NVNG en onze collega's uit verschillende regio's in Nederland, de wens om de komende tijd de implementatie van radionuclidetherapieën te faciliteren. Het is een complexe taak die veel inzet, tijdsinvestering en expertise vraagt, maar de eerste stappen zijn al gezet.

Het PSMA NL forum is een multidisciplinair samenwerkingsverband. Welke disciplines zijn betrokken en waarom is die multidisciplinariteit zo belangrijk? Samenwerking is essentieel in alle medische domeinen, maar nog prominenter in de nucleaire geneeskunde. Van de productie van de tracers, het optrekken van de spuit, de voorbereiding van de patiënt, de toediening van de radioactiviteit, de kalibratie van de systemen, het verrichten van de scans, de metingen en de interpretatie van de beelden tot het creëren van het multidisciplinaire

kader om de patiënt te bespreken en behandelen. Wij zien patiënten van diverse specialismen, waardoor ons vak veelzijdig en dynamisch is. Het is daarom een logische gedachte dat onze (pre/para)klinische partners, zoals apothekers, radiochemici, klinisch fysici en medisch specialisten in de uro-oncologie, een plek binnen ons forum krijgen. Zij zijn onze gesprekpartners, de deskundigen die vaak met klinische en praktische dilemma's komen, met wie wij samen tot een gerichte oplossing komen.

Als wij de radionuclidetherapie als voorbeeld nemen, is het onvoorstelbaar hoe intensief deze interdisciplinaire samenwerking is en wat voor aanspraak wordt gemaakt op de kennis van iedere betrokkene. Ik sluit niet uit dat in de toekomst, naast de architecten en de bouwers van de therapieafdelingen, zelfs de zorgverzekeraars en de juristen aan tafel uitgenodigd zullen worden.

Recent heeft PSMA forum NL een samenwerkingsovereenkomst opgesteld met de NVNG. Wat hopen jullie hiermee samen te bereiken?

Er zijn altijd goede jaren, maar 2021 is in het bijzonder een belangrijk jaar voor de stichting PSMA forum NL geweest. De zeer gewenste en gerealiseerde samenwerking met de NVNG heeft geresulteerd in een betrouwbare coalitie (no politics) gebaseerd op wederzijds respect en erkenning van gezamenlijke doelen en wensen. Onze missie en visie staan nu op de site van de NVNG en PSMA forum NL en de communicatie met NVNG verloopt voorspoedig. Wij zijn zeer verheugd met de ondersteuning en het gemeenschappelijke takenpakket vanuit het huidige NVNG bestuur. Een van de belangrijke taken die wij samen vervullen is het (mede)organiseren en coördineren van de Lutetium-PSMA therapiegroep in Nederland. Dit is met een meervoudig doel opgezet, namelijk: optimalisatie van de PSMA

therapie, goede beschikbaarheid en verdeling in Nederland, introductie en coördinatie van klinische trials in Nederland en toegankelijkheid voor nucleair geneeskundigen, verwijzende klinici en patiënten. Om inzicht te krijgen in wat wij willen bereiken, wordt voorgesteld om een overzicht te maken met onder andere indicaties, type tracers, protocollen, verwachte aantallen, methode van bereiding en de betrokken afdelingen. In het kader van transparantie en elkaar op de hoogte houden, worden de maandelijkse notulen op de NVNG site en op de PSMA forum site gepubliceerd.

Zijn jullie van plan om dergelijke samenwerkingsovereenkomsten in de toekomst ook op te zetten met andere beroepsverenigingen?

Samenwerking met andere beroepsverenigingen is zeker een van onze missies voor de toekomst. Daarvoor zullen wij eerst de wensen van onze klinische collegae inventariseren, onze gezamenlijke ambities en toekomstplannen definiëren en er vervolgens concrete plannen van maken. Het grote voordeel zou het promoten van ons vak zijn en het benutten van de kracht van multidisciplinariteit.

Sinds 2019 ben jij voorzitter van het PSMA forum NL. Wat was jouw persoonlijke drijfveer om voorzitter te worden van het PSMA forum NL?

Toevallig kreeg ik enkele dagen geleden dezelfde vraag, maar ook het antwoord, namelijk van mijn 11-jarige

zoon: 'Mama waarom doe jij dit? Word jij daar blij van?' Inderdaad, dit is het meest eerlijke antwoord: ik word er blij van! De samenwerking met enthousiaste en gemotiveerde collegae, het idee dat wij samen puzzelen en kijken naar een prachtig geheel, maar vooral de gedachte dat wij iets goed voor de medemens doen. Dat maakt mij blij en gelukkig.

Je bent onder andere betrokken geweest bij het opstellen van de EANM richtlijnen voor het rapporteren van PSMA-PET scans, de E-PSMA Guidelines. Wat was jouw rol hierin en wat is het belang van deze richtlijnen?

De E-PSMA Guidelines is een van mijn favoriete projecten geweest. Ik had de kans om dit project te begeleiden van het concept idee tot het bedenken van de vragen voor het expert panel. Daarnaast het samenvatten van de bevindingen, het schrijven van het manuscript en klinische voorbeelden uit eigen praktijk toevoegen. Het voelde alsof mijn visie en dagelijkse passie voor uro-oncologie in een richtlijn zijn samengevoegd. Dat ik samen mocht werken met de experts in dit domein heeft mij de adrenaline boost gegeven die ik nodig had om dit project te begeleiden. Kortom, een prachtige ervaring!

Wat denk jij dat de grootste uitdaging zal zijn om PSMA diagnostiek en therapie de komende jaren op de juiste manier in te zetten in de dagelijkse klinische praktijk? En waar valt nog de meeste winst te behalen?

Jarenlang ben ik optimistisch

geweest door te denken dat wij als experts unaniem één PSMA tracer zullen uitkiezen en gebruiken voor de diagnostiek bij prostaatkanker. Het liefst degene met de beste performance, beschikbaarheid en, waarom niet, de beste prijs. Ik had mij echter vergist. Het aantal PSMA tracers die ontwikkeld zijn neemt toe met de jaren en klinici worden dagelijks geconfronteerd met nieuwe uitdagingen. Persoonlijk geloof ik niet in het opportunistisch gebruik van alle tracers die beschikbaar zijn, maar streef ik naar het bouwen van een leercurve en nauwkeurigheid. Dat zou voor ons als nucleair geneeskundigen de grote uitdaging moeten zijn. Wat therapie betreft, ben ik ervan overtuigd dat het bewijs vanuit zorgvuldig prospectief onderzoek zal moeten komen. Zodra de toegevoegde rol van radionuclidetherapie in een bepaald stadium van prostaatkanker bewezen is, staan wij sterk voor de implementatie in de kliniek. De grote uitdaging is om binnen de Lutetium-PSMA therapiegroep NL het kader te creëren (juridisch, financieel, maar vooral medisch en stralingshygiënisch) om deze therapieën beschikbaar te maken. Patiënten met kanker hebben vaak niet de mogelijkheid om te wachten. De oplossing wordt sneller verwacht en moet ook sneller komen. Ik blijf echter optimistisch over de kracht van samenwerking en de motivatie van alle betrokkenen in Nederland.

d.oprea-lager@amsterdamumc.nl ♦